

4-2024 Vannlekkasje på stikkledningsnettet – Erfaring med utstyr for lokalisering og påvisning

Forslagsstiller

Bjørnafjorden kommune

Målsetting for prosjektet

Mål med prosjektet er å bidra til reduksjon i vannlekkasje fra stikkledningsnettet, med å gjøre informasjon om erfaringer med metoder og utstyr lett tilgjengelig.

Bakgrunn

Det er mer enn 20 år siden IWA (International Water Association) publiserte best praksis for lekkasje kontroll. Mange av kommunene i Norge har fulgte IWA anbefalingene, og har delt sitt ledningsnettet opp i soner med kontinuerlig overvåking av vannforbruk (DMA - district metering areas). Flere kommuner har også brukt IWA sin anbefaling om trykk regulering for å redusere lekkasje fra mindre lekkasjepunktene. Disse kommunene har reduserte vannlekkasje vesentlig, men mange ligger fremdeles over ønsket lekkasje nivå. Beregninger viser at ca. 50% av lekkasje for kommunene som har aktiv lekkasje kontroll, kommer fra feil og svikt på stikkledningsnett (private ledning). Kommunens sin lekkasje spesialistene, som lokaliserer vannlekkasjene, har stor utfordring med å identifisere hvilken av stikkledningene som lekker. Selv at det er hus eierens ansvar å utbedre lekkasje, er det ofte nødvendig med bistand fra kommunen.

Innhold

Prosjektet vil samle erfaring fra kommunene og private aktører om metodene og utstyr som er i bruk i dag. Prosjektet vil omfatte litteratur søk, og presentere metoder som brukes for lekkasje kontroll ved stikkledningsnett i andre land (hovedsakelig Europa og Nord Amerika). Konkret vil prosjektet omfatte følgende aspekter:

- Oversikt over problem stillingen – hvor mye vann mister vi fra stikkledningsnett
- Oversikt over tilgjengelig utstyr (Norden, Europe og engelsk talende land – litteratur gjennomgang)
- Erfaring fra 5-6 norsk kommune med kontroll og påvisning av lekkasje på stikkledning
- Erfaring fra ca. 4 private foretak som leverer lekkasje kontroll / påvisnings tjeneste
- Anbefalinger om beste praksis i forhold til ulike kommunestørrelser og forhold

Prosjektet vil også undersøke erfaringer med private vannmålere for abonnenter som er utstyrt med en funksjon for å oppdage lekkasjer i stikkledninger.

Vi vil fokusere på en praksis som gir kommunen muligheten til å utføre lekkasjekontroll uten å kreve samtykke fra abonnentene. Vi vil også diskutere metoder som involverer abonnentenes samtykke. Det er verdt å merke seg at Norsk Vann jobber med et prosjekt som ser på kravene til håndtering av personopplysninger ved eksempelvis bruk av vannmålere for lekkasjekontroll.

Rapportering og produksjon

Prosjekt vil resultere i rapport som presentere erfaring med metoder og utstyr for lokalisering og påvisning av vannlekkasje på stikkledningsnett.

- Elektronisk rapport tilrettelagt for web
- Presentasjon på fagtreff

Gjennomføring

Litteratur søket utføres på nordisk og engelsk språk, og vil ta med informasjon og eksempel for de siste 10-15 år. Intervju med kommunens driftspersonell og private lekkasjekontrollfirma vil omfatte kommuner som har erfaring med forskjellige lekkasje lokaliseringmetoder og som har aktive lekkasjekontrollprogrammer.

Forhold til VA-norm og VA/Miljø-blad

VA/Miljø-blad nr. 21 omhandler én av metodene som benyttes, men forholdet til VA-norm og VA/Miljø-blad anses som ikke relevant.

Organisering/deltakere

Prosjektet styres av en styringsgruppe med 5 representanter fra Norsk Vanns medlemmer, som er oppnevnt av Norsk Vanns vannkomité. Det forventes at styringsgruppe og rådgiver møtes 3 ganger (oppstartsmøte, workshop, avsluttende møte) og at øvrig kommunikasjon er per mail/tlf.

Styringsgruppen vil foreslå deltakere i en referansegruppe fra Norsk vanns medlemmer supplert med ekstern kompetanse. Referansegruppen blir invitert til workshopen og til å gi innspill til rapporten.

Norsk Vanns sekretariat vil ivareta prosjektadministrasjon, trykking/markedsføring mv.

Markedsføring

Resultater fra prosjektet vil kontinuerlig bli markedsført gjennom Norsk Vanns kanaler (konferanser, nyhetssaker etc.)

Kostnader/finansiering

Prosjektkostnader er anslått til kr 850 000 og skal i sin helhet finansieres av Norsk Vann prosjekt. Prosjektet har følgende budsjettposter:

<i>Kostnader</i>	
Faglig utredning og rapportering	650 000
Møter styrings-/referansegrupper	30 000
Trykking og formidling	20 000
Prosjektadministrasjon	100 000
Uforutsett	50 000
Totalt	850 000

<i>Finansiering</i>	
Norsk Vann prosjekt	850 000
Ekstern	0
Totalt	850 000

Tidsplan

Ønsket oppstart av prosjektet er så snart finansiering og administrative forhold er avklart. Rapporteringsdato fastsettes når litteraturstudie er gjennomført og prosjektplanen er utarbeidet. Forventes slutført i 2024.

Forslag til fremdriftsskjema:

	jan	feb	mars	apr	mai	jun	jul	aug	sept	okt	nov	des
Drøfting med styringsgruppen	■											
Litteratur søke		■	■	■								
Intervju (samlar erfaring) kommunene			■	■	■							
Intervju (samlar erfaring) private aktører				■	■	■						
Forslag til rapport						■						
Gjennomgang med styringsgruppen						■						
Revisjoner								■				
Gjennomgang med styringsgruppen									■			
Endelig rapport										■		
Avslutningsmøte											■	
Presentasjon og markedsføring	Avhening av invitasjon til forskjellige fag treff											

Markedsføring

Prosjektet og tilhørende rapport vil bli presentert på Norsk Vanns fagtreff mm.

Bergen, 18,10,23 Agnete Haugland, Bjørnafjorden kommune
Kjetil Flugund, Norsk Vann

Prioriteringskriterier

Kriterier	
1) Er prosjektet i samsvar med strategiplanen?	Ja
2) Er prosjektet innenfor en av følgende prosjektkategorier: a) tekniske veiledninger/rapporter, b) forvaltningsveiledninger/-rapporter eller c) strategiske prosjekter/utredningsprosjekter	Ja (a))
3) Er prosjektet egnet til å løse utfordringer for ulike medlemskategorier?	Ja
4) Fører prosjektet til utvikling av nye veiledninger/verktøy?	Ja
5) Er prosjektet tilstrekkelig stort til å gi et tilfredsstillende resultat?	Ja
6) Er det sannsynlig med økonomiske bidrag fra eksterne miljøer til prosjektet?	Nei
7) Er det sannsynlig at bevilgningen vil være utløsende for eksterne FoU-prosjekter og -midler?	Nei

Direktørens forslag til prioritering for 2024:

Gjennomføres i 2024. Lekkasjer på stikkledning utgjør trolig opp mot 40 - 50% av lekkasjene. Beskrivelse av beste praksis for håndtering av lekkasjer på stikkledninger er viktig for å komme videre med lekkasjereduksjonsarbeidet.

Innspill i høringsrunden

Samfunnskomiteen:

Avløpskomiteén:

Vannkomiteén:

Høringsinnspill fra andre:

Direktørens innstilling til styret: